

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Quomodo debeat fieri diuisio fructuum inter Resignantem &
Resignatarium. Cap. X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

quest. 53. num. 3. & seq. Ricc. in
Prax. par. 3. resol. 468. Gabr. conf.
191. num. 4. lib. 2. Coccin. d. decis.
327. num. 2. vbi dicit, quod hæc
opinio passim à Rota seruatur:
quamuis enim solutio regulariter
destinari consueuerit in duobus
terminis, id tamen sit gratia cõ-
modioris: exactiois, non quod
propterea attendi debeat ratio
temporis Put. dec. 189. num. 2. lib. 2.
Caualer. d. decis. 129. nu. 2. & ideo
huiusmodi pensio heredibus de-
functi adhuc debetur, etiam si nõ-
dum venerit dies pensionis exi-
gende, dummodo fructus iam fue-
rint percepti Alex. conf. 157. vol. 2.
Surd. conf. 333. nu. 3. 4. & 10. vol.
3: & alij, quos refert, & sequi-
tur Bellett. loco cit. §: 18. nu. 1. Ca-
ualer. d. decis. 129.

Integra verò fructuum recolle-
ctio dicitur ea, quæ sit quolibet
anno completo, incipiendo à die
reseruatiõis pensionis, & perfici-
endo eodem die anni sequentis
Coccin. dec. 327. nu. 1. Caualer: vbi
supr. n. 3. Gabr. d. conf. 191. lib. 2. vbi
addit, quod tunc fieri deberet
diuisio pro rata temporis, si fru-
ctus dietim percipiuntur.

35 Si verò fructus nondum erant
percepti, sed tempore mortis Pen-
sionarij pendebant, tunc pensio
erit successoris, nempe Beneficia-
ti pensionẽ soluentis, et dicunt DD.
quos refert, & sequitur Bellett. tit.
de Bon. Cleric. S. 18. n. 1. in fin.

S V M M A R I V M.

1 Si resignatio simpliciter fiat, fru-
ctus naturales, & industriales

à solo separati, & ciuiles matu-
rati ante resignationem spectant
ad resignantem.

2 Constitutio Iulij III. non pro-
cedit nisi in Beneficiato defun-
cto.

3 Quando fructus ciuiles ac na-
turales, & industriales spectent
ad Resignatarium.

4 Qui simpliciter dimittit benefi-
cium, abdicat à se omne ius ita
ut beneficium vti vacans confer-
ri possit.

5 Fructus ciuiles, qui dietim per-
cipiuntur, Resignanti debentur
vsque ad diem Resignationis.

6 Si resignatio est nulla, resignans
nihil amittit.

7 Resignans beneficium non facta
expressa mentione, quod ad il-
lius titulum fuit ordinatus, non
abdicat ius à se.

8 Quid si illud resignauerit ex
causa permutationis.

9 Resignatio facta coram eo, quæ
potestatem non habet illam ad-
mittendi, non tenet, & ideo po-
test Resignans illam reuocare
ante admissiõnem.

10 Ex quibus causis fieri possit Re-
signatio coram Episcopo.

11 Nulla esset resignatio beneficij
facta coram ordinario ad fauo-
rem alterius.

12 Ordinarij beneficia coram ipsis
resignata conferre non possunt
suis, aut dimittentium consan-
guineis, affinibus, aut familia-
ribus ex constitutione Pij V.

13 Hæc prohibitio non habet locum
in beneficijs Iurispatronatus.

14 De quo gradu consanguinita-
tis, & affinitatis intelligenda

- fit dicta constitutio Pij V.*
Qui veniant appellatione familiarium, ibidem.
- 15 *Resignans post dimissionem licite potest rogare collatorem, ut conferat beneficium a se nominato.*
 - 16 *Quando non possit ordinarius beneficia coram ipso resignata conferre.*
 - 17 *Beneficium ingredientis Religionem non potest conferri nisi post professionem.*
 - 18 *An constitutio Gregorij XIII. de publicandis resignationibus locum habeat in spontanea beneficij dimissione.*
 - 19 *Si resignatio fiat ad fauorem certe personae, Resignans percipit fructus maturandos vsque ad diem possessionis Resignatarij.*
 - 20 *Pactum conuentum inter partes pro fructibus debitis Resignanti vsque ad diem captae possessionis a Resignatario, non est simoniacum.*
 - 21 *Quando inter Resignantem, & resignatarium possit fieri liquidatio fructuaria in aliqua certa summa.*

C A P. X.

Quomodo debeat fieri diuisio fructuum inter Resignantem, & Resignatarium.

- *N* hoc dubio distinguendum est: aut resignatio simpliciter fit, aut ad fauorem certe personae, si resignatio simpliciter fiat, tunc fructus naturales, & industriales

a solo separati, & ciuiles maturati ante resignationem etiam non exacti spectant ad resignantem. *Ludouic. dec. Perusi. 33. Rot. apud Pacif. de Salu. interd. decis. 225.*

2 quia constitutio Iulij III. non procedit, nisi in beneficiato defuncto, & ideo non habet locum inter resignantem, & resignatarium *Honded. conf. 85. numer. 37. vol. 2. ij. verò fructus ciuiles, quorum de tempore resignationis adhuc dies solutionis non venerat, spectant ad Successorem, ad quem etiam spectant fructus naturales, & industriales pendentes* *Tiraq. de Retract. Conuent. l. 5. glos. 4. in princ. Card. Cavalier. dec. 104. num. 1. Rot. apud Pacif. ut sup. decis. 227. numer. 6.* nam eo ipso, quod simpliciter dimisit, abdicauit a se omne ius tam ratione dominij, quam possessionis ita vt beneficium vti vacans conferri possit *Cassad. dec. 4. de Restit. Spol. Achil. de Grass. dec. 10. nu. 4. eod. tit. Put. dec. 158. lib. 3. quos refert. Ricc. in Collect. decis. 1603. par. 5. & si percipit fructus, ad restitutionem tenetur* *Abb. in cap. sollicitè nu. 1. de Restit. Spol. Cassador. dec. 4. n. 6. eod. tit. Rot. decis. 1. de Renunc. in nou. Paris. lib. 4. conf. 39. num. 3. late Gabr. conf. 192. n. 1. & seq. lib. 1. Sarnen. in reg. de Annal. q. 57. vers. Pro quo est diligenter Coccin. dec. 358. num. 4. quod procedit etiam si Superior resignationem non admittat, ut decisum refert Sarnen. in Reg. de Infirm. resign. q. 29.*

5 Reliqui verò fructus ciuiles, quæ dietim percipiuntur, resignanti debentur vsq. ad diem resignationis

nis, etiã si dies solutionis tẽpore resignationis non aduenerit *Gabr. d. conf. 191. nu. 5. vol. 2. Honded. conf. 85. num. 8. vol. 2.*

- 6 Hoc tamen non procedit, si resignatio huiusmodi ex aliquo capite esset nulla, tunc enim resignans nihil amittit, neque proprietatem, neque possessionem. *Ricc. in Prax. for. eccles. par. 3. resol. 399. Sarnen. in reg. de Infirm. resign. d. q. 29.* Vnde resignans beneficium non facta expressa mentione, quod ad titulum dicti beneficii fuerit ordinatus, non abdicat ius a se, & si spoliatur sua possessione, potest agere super spolia. *Put. decis. 158. lib. 3. quem refert Riccius in Collect. dec. 1492. par. 5. ubi alias Rota decisiones allegat.* quia talis resignatio nulla est ex
- 8 Conc. Tridentino sess. 21. de ref. c. 2. cuius dispositionem habere etiã locum in resignatione ex causa permutationis declarauit Sac. Congr. & tenuit *Rota in Hispanen. & Caurien. permutationis 4. Decembris 1595. coram Gaptio, & in Parmen. Parochialis 10. Decembris 1601. coram Sacrato, ut refert Ricc. loco cit. nec dicitur vacare beneficium, si resignatio fiat coram eo, qui potestatem non habet admitteendi resignationem: quia tali casu nulla est, & inuvalida, puta si fiat coram Patrono Beneficij, vel coram Vicario Episcopi non habente speciale mandatum. *Rot. dec. 803. coram Seraph. & decis. 260. num. 8. & 9. coram Mantis. quas refert Barbos. de off. & pot. Episc. par. 3. all. 69. nu. 8. & 26. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 2. resol.**

166. *Sbroz. lib. 2. q. 130. Garc. de Benef. par. 11. cap. 4. nu. 74.* ubi etiam dicit, ad id non sufficere, quod Vicarius Episcopi habeat facultatem conferendi. Vnde antequã huiusmodi resignatio a legitimo Superiore admittatur, poterit resignans in tali casu illam reuocare, & mutare voluntatem. *Sarnen. in reg. de infirm. Resign. q. 29. & cõmunem dicit Villal. relatus in Sin. tag. opin. comm. tit. de Benefic. cap. 1. in fin.*

- 10 Notandum est autem, quod, vt validẽ fiat huiusmodi resignatio coram Episcopo, vel alijs facultatem habentibus, requiritur causa de expressis in constitutione, *Pij V. incip. Quanta ecclesie, quã refert Quarant. in ver. Beneficiorũ resignationes Marcell. Vulp. in Prax. Iudic. for. eccles. cap. 48. n. 35;* quarum prima est, quando beneficiatus est senex, quod arbitrio Iudicis relinquitur considerata personarũ qualitate propter cõplexionum diuersitatem. secunda est infirmitas volentis resignare: quis autem dicatur valetudinarius arbitrio Iudicis similiter relinquatur. Tertia quando Beneficiatus est corpore impeditus, si impedimentum sit tale, vt non possit prestare id, ad quod tenetur. Quarta quãdo est corpore vitiatuſ, puta si sit cecus, claudus, vel alias vt non possit exequi suum officium. Quinta si beneficiatus est criminã obnoxius: quod intellige in casibus, in quibus esset priuandus beneficio. Sexta quoties Beneficiatus esset censura ecclesiastica interdictus. Septima quãdo Beneficiatus

tus

tus nequit ecclesie inferuire, puta si sit Bannitus, vel mutus effectus, vel quia sit Illitteratus, vel turpiter, & scandalosè viuat, vel habeat morbum caducum, vel quid simile. Octaua quando plura obtinuerit beneficia: Nonaquãdo contingeret Beneficiatum ad aliud beneficium promoueri. Decima quãdo, Beneficiatus vellet Religionem ingredi, aut matrimonium contrahere, dummodo statim re ipsa exequatur. Undecima quando Beneficiatus nequit propter capitales inimicitias in loco beneficij residere securus, ita Genuens. in Prax. Archiep. c. 53. Prosp. de August. in addit. ad Quarant. in ver. Benefic. Resignat. & alij apud Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 69.

Quare si renuntiationes fiant absque prædictis causis, erunt nullæ propter decretum irritans in d. constitutione appositum: amittitur tamen possessio in tali casu, ut d. Rot. dec. 519. part. 1. Diuers. Prosp. de August. loco cit. versus fin. vers. quid si ordinarij, & alij apud Barbof. ubi supra d. all. 69. nu. 46.

¶ quemadmodum nulla etiam esset resignatio beneficij facta coram ordinario ad fauorem alterius; quia resignatio coram ordinario debet esse simplex, & libera Rico. in Prax. for. eccles. p. 1. ref. 12339. & hinc fit, ut ordinarij beneficia coram ipsis resignata conferre non possint suis, aut dimittentiũ cõsanguineis, affinibus, aut familiaribus, ut cauetur in d. constit. Pij V. quia si hoc facerent, præsumeretur hæc renunciatio tacitè,

& indirectè ad fauorem, quæ coram eis fieri prohibetur Prosp. de August. loco cit. vers. & quare Barbof. d. all. 69. n. 48.

13 Hæc tamen prohibitio non habet locum in beneficijs Turispatronatus: quia huiusmodi beneficia conferenda sunt præsentatis à Patronis, quibus non interdicitur præsentatio cõsanguineorum, affinium, vel familiarium, & ita declarauit Gregor. X I I I. ut refert Piaser. in Prax. Episc. par. 2. cap. 5. num. 22. Garc. de benef. p. 11. cap. 3. num. 268. Vulp. in Prax. Indic. cap. 49. num. 19.

14. Quæres, de quo gradu cõsanguinitatis, & affinitatis intelligenda sit dicta cõstitutio Pij V. Resp. esse intelligendam iuxta dispositionem iuris communis, hoc est de cõsanguinitate, & affinitate vsque ad quartum gradum, ut in cap. non debet de Cõsang. & affin. dummodò affinitas huiusmodi orta sit ex copula licita, si verò ex fornicaria, & illicita oritur, non extenditur vltra secundum gradum iuxta Concilium Trid. sess. 24. de res. matrim. cap. 4. quicquid dicat Massobr. apud Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 69. nu. 48.

Appellatione verò familiarium in tali casu veniunt continui cõmensales iuxta tex. in cap. fin. de verb. sign. in 6. & communem dicit Gratian. discept. 340. n. 23.

15 Notandum 2. quod resignans potest dimissione facta rogare collatorem absque labe Simonie, ut conferat beneficium à se nominato, neque peccaret, si ea intentione, vel spe resignaret, quod

Ordinarius conferat illud beneficium cui ipse voluerit, si nihil horum sit in conuentione deductum *Prosp. de August. loco citat. vers. pro complemento*, nec videtur contra dictam constitutionem Pij V. significare Preposito successorem, relinquendo omnino in eius voluntate prouisionem *Dian. p. 5. tr. 14. ref. 26. Bonacin. in Tract. de Simon. q. 14. §. 14. num. 6. Barb. d. par. 3. all. 69. nu. 50.*

16 Notandum 3. quod non semper licitum est ordinarijs beneficia coram ipsis ex causis supra expressis resignata conferre: quia licet valida esset resignatio beneficij reseruati facta coram ordinario, non tamen posset illud ordinarius conferre *Ricc. in Collect. decis. 2479. par. 6. Rota decisio- ne 519. par. 1. Divers. quemadmodum possunt coram Ordinarijs reseruata beneficia permutari, dummodo ea non conferantur, cum hoc ad Summum Pontificem solum spectet Barbos. d. par. 3. all. 69. numer. 25.*

17 Notandum 4. quod si ordinarius admittit renunciationem illius, qui vult ingredi Religionem, non potest statim post habitum susceptionem illud beneficium conferre, sed expectare debet, quod prius professionem emittat *Car. par. 11. cap. 9. num. 23. Barbos. par. 3. all. 69. num. 43. & alij.*

18 Quæres, an constitutio Greg. XIII. de publicandis Resignationibus locum habeat in spontanea beneficij dimissione? Negatiue respondet *Ricc. in Collect. decis. 627. par. 3. ubi refert, ita resoluif-*

se Rotam decis. 666. ex collect. per Farinac.

19 Si verò resignatio fiat ad fauorem certæ personæ, tunc Resignans percipit fructus maturandos vsq. ad diem possessionis Resignatarij: quia licet renuntiauerit, tamen ieuenire potest, quod ex aliqua causa illa renunciatio à Papa non admittatur, vel quod propter incapacitatem ipsius Resignatarij non habeat effectum *Put. decis. 158. num. 2. & 3. lib. 3. Achill. decis. 10. num. 4. de Restit. spol. Verbal. dec. 82. 84. & 86. par. 3. Mobed. dec. 36. de Renunc. Coccin. dec. 358. num. 5.* in hac enim resignatione conditionali requiritur, vt per Summum Pontificem admittatur, alias non sortitur effectum *Ricc. in Collect. dec. 2478. par. 6.* Vnde resignans in tali casu lucratur etiam distributiones interessendo diuinis officijs, donec Resignatarius possessionem beneficij accipiat *Bonaccin. to. 1. in tract. de His que ad Diuin. offic. in chor. &c. disput. 2. q. 4. pun. 2. nu. 5. & ratio est, quia per talem resignationem non abdicatur ius, & possessio à Resignante, sed penes ipsum remanet in pendenti, donec conditio, sub qua fuit resignatum, purificetur, ac plenè, & perfectè Resignatarius etiam per captionem possessionis adipiscatur beneficium *Coccin. dec. 858. nu. 5. Ricc. in collect. decis. 1603. par. 5.**

20 Hinc pactum conueniunt inter partes pro fructibus debitis Resignanti vsq. ad diem captionis possessionis à Resignatario, non censetur Simoniacum: quia Simonia

nia non inducitur ex pacto iuri conformi, & continente id, quod de iure inest *cap. significasti*, *ubi glos. & DD. de elect. Dec. cons. 118. num. 5. vol. 3. Aym. cons. 145. nu. 4. Paris. de Resig. lib. 14. q. 7. nu. 23. & de Confid. q. 27. nu. 131. Rot. dec. 102. num. 2. post primum volumen*

21 *const. Farinac. immò ad evitandas discordias, quæ frequenter oriri solent in repartitione fructuum inter Resignantem, & Resignatarium potest fieri liquidatio in aliqua certa summa, quæ etiam in damnum Resignantis redundare æquè potest, etiamsi liquidatio huiusmodi excederet fructus debitos Resignanti: dummodò illos excederet in modica quantitate, quæ non habetur in consideratione* *Nau. de Dat. & promiss. per Iust. & grat. num. 20. Paris. de Confid. q. 27. nu. 95: Rot. in vna Ciuitatis Plebis præsentis Simonie die 14. Ianuarij 1620. coram Buratto, quam refert Frac. Ripa post suum Tract. de Simon.*

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus non potest pensiones reseruare, nisi concurrente iusta & rationabili causa.
- 2 Papa non concedit confirmationem prouisionis, aut reseruationis factæ ab ordinario.
- 3 Episcopus non potest facere collationem conditionatam, vel modicam.
- 4 Pensio potest quidem reseruari ab Episcopo in quantitate pecunie, vini &c. sed non in quota, videlicet quod detur tertia

- pars, vel medieta fructuum?*
- 5 Episcopus potest imponere pensionem ex causa permutationis beneficiorum.
 - 6 Quando beneficiorum permutatio coram Episcopo permessa sit.
 - 7 Si beneficia sint reseruata, permutatio fieri debet coram Papa.
 - 8 Episcopus non potest admittere permutationem triangularem.
 - 9 Nec potest admittere permutationem beneficij de Iurepatr. laicorum sine Patronorum cõsensu. *Quid si vocati fuerint, & infra terminum præfixum non compareant, ibidem.*
 - 10 An in reseruatione pensionis super beneficio Iurispatronatus necessarius sit consensus Patroni.
 - 11 Quando beneficium vnius Diocesis permutatur cum alio alterius Diocesis, requiritur utriusque Episcopi auctoritas.
 - 12 An permutantes possint redire ad priora beneficia absque noua superioris collatione, si permutatio non habuit effectum.
 - 13 Episcopus potest reseruare pensionem ad extinguendam litem.
 - 14 Item potest reseruare pensionem pro pauperibus, pro benemeritis, pro vsu pio, vel ex alia rationabili causa.
 - 15 Non sufficeret assertio Episcopi dicentis causam interuenisse.
 - 16 Pensio non debet excedere tertiam partem fructuum, & quid in Curia seruetur.
- Pro qua summa facultates transferendi pensiones substineantur, ibidem.*